

تناح اسماء

در نظام فکری ابن عربی

عبدالرضا مظاهری، استاد گروه ادیان و عرفان دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی
فاطمه محمد*، دانشجوی دکتری فلسفه دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی

چکیده

از جمله موضوعات مهمی که ابن عربی بر اساس مبانی عرفانی خود درصدد تبیین آن برآمده، رابطه وحدت و کثرت یا نحوه نشئت کثیر از واحد است. او در راستای پرداختن به مراتب عالم و برشمردن جایگاه حضرات و درجات هستی، به ارائه مبحث اسماء و صفات حق پرداخته و با تبیین صدور اسماء از ذات و روابط حاکم بر آنها، تحت دو عنوان «تناح» و «تقابل» اسماء، سعی در توضیح چگونگی صدور اسماء کثیر و خلقت موجودات از ذات واحد بسیط نمود. با توجه به عمق و دامنه بحث، در نوشتار حاضر، بشیوه توصیفی و به اجمال، به مبحث تناح اسماء در نظام فکری ابن عربی ذیل عناوین فرعی معنا و تکثر اسماء، تناح اسماء، اقسام تناح و در نهایت، جمع بندی این مبحث خواهیم پرداخت. امید است این نوشتار بتواند شاکله‌یی کلی از موضوع مورد بحث بدست دهد.

مقدمه

«تناح اسماء» در نظام فکری ابن عربی در کنار «تقابل اسماء» تعریف شده است که چگونگی فیض هستی از واحد به کثیر را بتصویر میکشد. او با بیان تناح به چگونگی کثرت اسماء و بینهایت بودن جهان هستی پرداخته و راز خلقت را در حرکت حبی که منجر به تناح میشود میداند و اشاره دارد که نکاح ساری در جمیع ذراری صورت میپذیرد؛ منتها با توجه به گستره بحث و همچنین وضوح بخشی به آن، موضوع نوشتار حاضر به جزء نخستین پرداخته و بعنوان مدخل بحث، لازم میداند ابتدا به بیان معنای اصطلاحی اسماء در عرفان و سپس با توضیح تکثر اسماء از ذات باری، به روشن سازی ضمیر مخاطب برای فهم مؤثر نکاح اسماء و رویش خلقت کثیر از واحد پردازد.

اسم و معنای اصطلاحی آن در عرفان

اسم در لغت کلمه‌یی است که بوسیله آن چیزی یا کسی را میخوانند و بدان مردم یا چیزها را نامند یا

کلیدواژگان

تناح اسماء اسماء سبعه تکثر اسماء
حرکت حبی انسان کامل ابن عربی

(نویسنده مسئول) Email: fmohammad90@gmail.com*

تاریخ دریافت: ۹۴/۵/۵ تاریخ تأیید: ۹۴/۶/۱۸